

5. előadás

Parametrikus polimorfizmus.

Generikus programozás.

Az Ada sablonok.

Polimorfizmus

- Többalakúság
- Programozási nyelvek:
több típussal való használhatóság
 - Alprogram
 - Adatszerkezet
 - Változó
- Kifinomultabb típusrendszerek

A polimorfizmus fajtái

- Parametrikus polimorfizmus
 - erről lesz most szó
- Altípusos polimorfizmus
 - objektumelvű nyelvek
 - általában öröklődés alapján
- Esetleges (ad-hoc)
 - túlterhelés, típuskényszerítés

Parametrikus polimorfizmus

- Típussal való paraméterezés
- Sok nyelvben
 - Modern funkcionális nyelvek (ML, ...)
 - Ada, C++, Java
 - CLU, Eiffel stb.
- Generikus programozás

Generikus programozás

- ▣ Generic programming
- ▣ Algoritmusok és adatszerkezetek általános, típusfüggetlen leprogramozása
- ▣ Generikus rendezés, generikus verem
- ▣ Sablon: generic, template

Generikus felcserélés (C++)

```
template <typename T>
void swap( T& a, T& b )
{
    T c = a;
    a = b;
    b = c;
}
```

Generikus felcserélés (Ada)

```
generic
  type T is private;
procedure Swap( A, B: in out T );

procedure Swap( A, B: in out T ) is
  C: T := A;
begin
  A := B;
  B := C;
end Swap;
```

Generikus verem (C++)

```
template <typename Element>
class Stack
    public:
        Stack ( int capacity );
        void push ( const Element& e );
        Element pop();
        bool empty() const;
        ... // további műveletek
    private:
        ... // reprezentáció
};
... // műveletek megvalósítása
```


Generikus verem (Ada)

```
generic
  type Element is private;
package Stacks is
  type Stack( Capacity: Positive ) is limited private;
  procedure Push ( S: in out Stack; E: in Element );
  procedure Pop ( S: in out Stack; E: out Element );
  function Is_Empty ( S: Stack ) return Boolean;
  ... -- további műveletek
private
  ... -- reprezentáció
end Stacks;
... -- műveletek megvalósítása a csomag törzsében
```

Sablonok használata

- ▣ Bizonyos nyelvekben (Ada, C++) konkrét példányokat kell létrehozni belőlük
 - A sablon csak példányosításra használható
- ▣ Más nyelvekben (funkcionális ny., Java) erre nincs szükség
 - Mindig ugyanaz a kód hajtódik végre, nincs példányosítás

Példányosítás

- A sablon programegységekre alkalmazható művelet
 - Alprogram programegység: hívható
 - Csomag programegység: komponensei elérhetők
- Egy sablon alapján elkészít egy „igazi” programegységet
 - Alprogramot, csomagot, osztályt
- Emiatt tekintjük a generikus programozást generatívnak

Generatív programozás

- ▣ Generative programming
- ▣ Program generálása programmal
- ▣ Egy speciális fajtája:
a generikus programozás
- ▣ Egy másik fajtája:
a template metaprogramming
- ▣ A C++ template nem csak generikus, hanem generatív programozást támogató eszköz is

Verem példányosítása (C++)

```
...  
Stack<int> stack(10);  
stack.push(4);  
stack.push(2);  
if ( ! stack.empty() )  
{  
    stack.pop();  
}  
...
```

Verem példányosítása (Ada)

```
package Int_Stacks is new Stacks(Integer);
S: Int_Stacks.Stack(10);
E: Integer;
...
Int_Stacks.Push( S, 4 );
Int_Stacks.Push( S, 2 );
if not Int_Stacks.Is_Empty( S ) then
    Int_Stacks.Pop( S, E );
end if;
```

Ha use-t használunk

```
package Int_Stacks is new Stacks(Integer);
use Int_Stacks;
S: Stack(10);
E: Integer;
...
Push( S, 4 );
Push( S, 2 );
if not Is_Empty( S ) then
    Pop( S, E );
end if;
```

Felcserélés példányosítása (C++)

- Alprogramoknál implicit példányosítás
- Típuskikövetkeztetés alapján

```
int x = 4, y = 2;
```

```
double u = 1.2, v = 2.1;
```

```
swap(x,y);
```

```
swap(u,v);
```


Felcserélés példányosítása (Ada)

```
procedure Int_Swap is new Swap(Integer);  
procedure Float_Swap is new Swap(Float);  
X: Integer := 4; Y: Integer := 2;  
U: Float := 1.2; V: Float := 2.1;  
...  
Int_Swap(X,Y);  
Float_Swap(U,V);
```

Különbségek a példányosításban

- ▣ Alprogram
 - Ada: explicit, C++: implicit
- ▣ Csomag/osztály
 - Ada: önállóan áll, C++: „on-the-fly”
- ▣ Lusta példányosítás: C++
 - Egy sablonosztályból csak a használt alprogramok példányosulnak

Ada: programegység definiálása példányosítással

- ▣ Alprogramsablonból alprogram, csomag sablonból csomag hozható létre
- ```
procedure Int_Swap is new Swap(Integer);
package Int_Stacks is new Stacks(Integer);
```
- ▣ Ezekben a definíciókban nem adunk meg törzset (a törzs generálódik, makrószerűen)
  - ▣ Beágyazva vagy könyvtári egységként

# Példányosítás beágyazva

```
with Ada.Text_IO; use Ada.Text_IO;
procedure Colours is
 type Colour is (Red, Blue, Yellow);
 package Colour_IO is new Enumeration_IO(Colour);
 C: Colour;
begin
 Colour_IO.Get(C);
 Colour_IO.Put(C);
 ...
end Colours;
```

Példányosítás könyvtári egységként

```
with Ada.Text_IO;
package Ada.Integer_Text_IO is
 new Ada.Text_IO.Integer_IO(Integer);
```

- Egy fordítási egység

- Használat:

```
with Ada.Integer_Text_IO;
use Ada.Integer_Text_IO;
```

Tipikus hiba a use kapcsán

- A sablon programegységek komponenseit nem lehet elérni
  - A sablon csak példányosításra való
- Ezért nincs értelme (és tilos) use utasítást adni egy sablonra (pl. a „**use Stacks;**” helytelen)
  - Sem csomagsablonra, sem alprogramsablonra
  - Hasonlóan az alprogramokhoz
  - Csomagsablonból létrehozott példányra már lehet use-t használni (pl. a „**use Int_Stacks;**” helyes)

Sablonok definiálása

- ▣ Sablon: egy programegység
  - Példányosításra való programegység
- ▣ Felépítése: specifikáció és törzs
  - Szintaktikusan szétváló
- ▣ Definiálható beágyazva és könyvtári egységként is
- ▣ Alprogramsablon és csomagsablon

Sablon specifikációja és törzse (1)

```
generic
 type T is private;
 procedure Swap(A, B: in out T);

 procedure Swap(A, B: in out T) is
 C: T := A;
 begin
 A := B;
 B := C;
 end Swap;
```

Mindig
különálló,
alprogram-
sablon
esetén is!

Sablon specifikációja és törzse (2)

```
generic
 type Element is private;
package Stacks is
 ...
end Stacks;

package body Stacks is
 ...
end Stacks;
```

Sablon könyvtári egység

- ▣ Két fordítási egység a specifikáció és a törzs
  - Mind alprogram-, mind csomag sablon esetén
  - Mint a csomag könyvtári egység
  - GNAT: .ads és .adb forrásfájlok
- ▣ Gyakoribb, mint a beágyazás

Sablon definíciója beágyazva (1)

```
package Ada.Text_IO is
 ...
 generic
 type Num is range <>;
 package Integer_IO is
 ...
 procedure Get (Item : out Num;
 Width : in Field := 0);
 ...
 end Integer_IO;
 ...
end Ada.Text_IO;
```

Sablon definíciója beágyazva (2)

```
package body Ada.Text_IO is
 ...
 package body Integer_IO is
 ...
 procedure Get (Item : out Num;
 Width : in Field := 0) is
 ...
 end Get;
 ...
 end Integer_IO;
 ...
end Ada.Text_IO;
```

Sablon definíciója beágyazva (3)

```
with Ada.Text_IO;
package Ada.Integer_Text_IO is
 new Ada.Text_IO.Integer_IO(Integer);

with Ada.Text_IO; use Ada.Text_IO;
procedure Számos is
 package Pos_IO is new Integer_IO(Positive);
begin
 Pos_IO.Put(1024);
end Számos;
```

Sablon specifikációjának tördelése

```
generic
```

```
 type Element is private;
```

```
package Stacks is
```

```
 type Stack (Capacity: Positive) is limited private;
```

```
 ...
```

```
end Stacks;
```

```
generic
```

```
 type T is private;
```

```
procedure Swap(A, B: in out T);
```

Sablonok formális paramétereit

- Típus
- C++ és Ada:
objektum
sablon osztály (C++), sablon csomag (Ada)
- Ada: alprogram

Sablon típusparamétere

generic

type T is private;

...

- ▣ Paraméter típus: átlátszatlan
- ▣ A sablonban nem ismerem a T-nek megfeleltetett aktuálisnak a szerkezetét

Átlátszatlan

A Stacks-
en belül

```
generic
 type Element is private;
package Stacks is
 type Stack(Capacity: Positive) is limited private;
 ...
private
 ...
 type Stack(Capacity: Positive) is ...;
end Stacks;
```

A Stacks-
en kívül

Sablon objektumparamétere (C++)

```
template <typename Element, int capacity>
class Stack
{
 public:
 Stack();
 void push (const Element& e);
 ...
};

Stack<int,10> s;
```

Sablon objektumparamétere (Ada)

```
generic
 type Element is private;
 Capacity: Positive;
package Stacks is
 type Stack is limited private;
 procedure Push (S: in out Stack; E: in Element);
 ...
end Stacks;

package Int_Stacks is new Stacks(Integer,10);
S: Int_Stacks.Stack;
```

Sablonparaméter versus típus-/konstruktorparaméter

```
generic
 type Element is private;
 Capacity: Positive;
package Stacks is
 type Stack is limited private;
 ...
```

```
generic
 type Element is private;
package Stacks is
 type Stack(Capacity: Positive) is limited private;
 ...
```

```
package IStacks is
 new Stacks(Integer,10);
 use IStacks;
 S1, S2: Stack;
```

```
package IStacks is
 new Stacks(Integer);
 use IStacks;
 S1: Stack(5); S2: Stack(10);
```

Sablon kimenő objektumparamétere

- ▣ Az Adában a sablon objektumparamétere lehet in, out és in out módú is
- ▣ Olyan, mint az alprogramok paramétere
- ▣ Alapértelmezett mód: in
- ▣ Legtöbbször in módút használunk

Sablon objektumparaméterének alapértelmezett értéke

- Csak bemenő paraméter esetén

generic

type Element is private;

Capacity: Positive := 10;

package Stacks is

...

end Stacks;

package I30_Stacks is new Stacks(Integer,30);

package I10_Stacks is new Stacks(Integer);

Alprogrammal való paraméterezés

- ▣ Funkcionális nyelvekben magától értetődő
- ▣ Procedurális nyelvekben nehezkesebb
  - Szintaktikus, szemantikus, hatékonysági kérdések
- ▣ Alprogram átadása alprogramnak
  - Lokális alprogram? Csonk. (Modula-2)
  - Csak globális alprogram: C, Ada 95...
- ▣ Alprogramra mutató mutató átadása (C++, Ada 95)
- ▣ Funktor (C++ szépen, Java nehezkesen)
- ▣ Sablon alprogramparaméterei: Ada

Ada sablonok alprogramparaméterei

- ▣ Sablon alprogramnak és sablon csomagnak
- ▣ A sablon példányosításakor adjuk meg az aktuális műveletet
- ▣ Nem annyira rugalmas, mint az „alprogramnak alprogramot” lehetőség
  - Fordítás közben „derül ki” az aktuális, meglehetősen korai kötés
- ▣ Gyakran egy típus művelete a paraméter

Példa: maximumkeresés

```
generic
```

```
 type T is private;
```

```
 with function "<" (A, B: T) return Boolean;
```

```
function Maximum (A, B: T) return T;
```

```
function Maximum (A, B: T) return T is
```

```
begin
```

```
 if A < B then return B; else return A; end if;
```

```
end Maximum;
```

Tördelés és with

generic

type T is private;

with function "<" (A, B: T) return Boolean;

function Maximum (A, B: T) return T;

function Maximum (A, B: T) return T is

begin

if A < B then return B; else return A; end if;

end Maximum;

Sablon alprogramparaméterének alapértelmezett értéke (triviális eset)

```
generic
```

```
 type T is private;
```

```
 with function "<" (A, B: T) return Boolean is <>;
```

```
function Maximum (A, B: T) return T;
```

```
function Maximum (A, B: T) return T is
```

```
begin
```

```
 if A < B then return B; else return A; end if;
```

```
end Maximum;
```

Sablon alprogramparaméterének használata

```
with Maximum;
procedure Max_Demo is
 function I_Max is new Maximum(Integer, "<");
 function I_Min is new Maximum(Integer, ">");
 function F_Max is new Maximum(Float);

 ...
end Max_Demo;
```

Ugyanez a C++ nyelvben

```
template <typename T>
T maximum(T a, T b)
{
 if (a < b) return b; else return a;
}

int m = maximum(46*32, 64*23); // az aktuális: int
```

Különbségek első pillantásra

- ▣ A C++ nyelvben egyszerűbb:
nincs a sablonnak alprogramparamétere
- ▣ Az Adában ugyanaz a sablon több feladat
elvégzésére használható
  - ha más paramétert adok meg

Sablonszerződés

- A sablon specifikációja megadja, hogy hogyan lehet a sablont használni
  - Azaz hogyan lehet példányosítani...
- A sablon specifikációja egy „szerződés” a sablon törzse és a példányosítás között
- Ha a példányosítás betartja a szerződést, akkor a sablonból generált kód helyes lesz

Függések

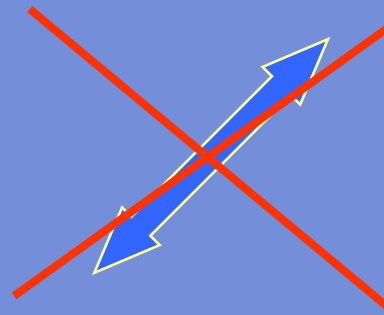
A sablon
specifikációja

Példányosítás

A sablon törzse

?

Nem kell!!

A szerződés kimondja:

- ▣ A sablon törzse nem használhat mást, csak amit a sablon specifikációja megenged neki
- ▣ A példányosításnak biztosítania kell mindent, amit a sablon specifikációja megkövetel tőle

A sablon törzse betartja

generic

type T is private;

with function "<" (A, B: T) return Boolean is <>;

function Maximum (A, B: T) return T;

function Maximum (A, B: T) return T is

begin

if A < B then return B; else return A; end if;

end Maximum;

legális

A példányosítás betartja

```
with Maximum;
procedure Max_Demo is
 function I_Max is new Maximum(Integer, "<");
 function I_Min is new Maximum(Integer, ">");
 function F_Max is new Maximum(Float);

 ...
end Max_Demo;
```

Milyen a szerződés a C++ nyelvben?

- A sablon „specifikációja” az egész definíció
  - A belsejét is ismerni kell, hogy tudjuk, hogyan lehet példányosítani
- Ezért is írjuk az egészet fejállományba
- Az információ elrejtésének elve sérül
  - Az olvashatóság rosszabb
  - A bonyolultság nagyobb
  - A módosítások bajt okozhatnak (lusta példányosítás)
  - A fejlesztés nehezebb

A példánkban:

```
template <typename T>
T maximum(T a, T b)
{
 if (a < b) return b; else return a;
}

int m = maximum(46*32, 64*23); // az aktuális: int
```

Taktika

- ▣ A sablon specifikációjában kérjünk...
  - olyan keveset a példányosítástól, amennyire csak lehet,
  - de amivel még meg tudjuk írni a törzset
- ▣ Így nő a sablon újrafelhasználhatósága
- ▣ Ellenérv: hatékonyság, könnyebb használat

Hogyan kérjünk kevesebbet a példányosítástól? (1)

```
with Maximum, Ada.Text_IO;
procedure Max_Demo is
 function Smaller (A, B: String) return Boolean is
 ...
 end Smaller;
 -- fordítási hibát okoz:
 function S_Max is new Maximum(String, Smaller);
begin
 Put_Line(S_Max("Hi" , "Salut"));
end Max_Demo;
```

Nem teljesen definiált típust is megengedünk

Így már lehet az aktuális a String

generic

```
type T(<>) is private;
```

```
with function "<" (A, B: T) return Boolean is <>;
```

```
function Maximum (A, B: T) return T;
```

```
function Maximum (A, B: T) return T is
```

```
begin
```

```
 if A < B then return B; else return A; end if;
```

```
end Maximum;
```


Az új szerződés értelmében:

- A példányosításkor választhatjuk az aktuális paramétert
  - teljesen meghatározott, valamint
  - nem teljesen meghatározott típusúnak is
- A sablon törzsében nem hozhatók létre objektumot ebből a típusból

Ha az aktuális lehet indefinit

```
generic
 type T(<>) is private;
 procedure Swap(A, B: in out T);

 procedure Swap(A, B: in out T) is
 C: T := A;
 begin
 A := B;
 B := C;
 end Swap;
```

Fordítási hiba

Hogyan kérjünk kevesebbet a példányosítástól? (2)

```
with Maximum, Ada.Text_IO;
procedure Max_Demo is
 type R is limited record ... end record;
 function Smaller (A, B: R) return Boolean is
 ...
 end Smaller;
 -- fordítási hibát okoz:
 function R_Max is new Maximum(R, Smaller);
 ...
end Max_Demo;
```

Korlátozott típust is megengedünk

Így már lehet az aktuális
a korlátozott rekord (R)

generic

type T is **limited** private;

with function "<" (A, B: T) return Boolean is <>;

function Maximum (A, B: T) return T;

function Maximum (A, B: T) return T is

begin

if A < B then return B; else return A; end if;

end Maximum;

Ha az aktuális lehet korlátozott

```
generic
 type T is limited private;
 procedure Swap(A, B: in out T);

 procedure Swap(A, B: in out T) is
 C: T := A;
 begin
 A := B;
 B := C;
 end Swap;
```


Fordítási hiba

Összefoglalva

A sablon alprogram-
paramétereinek mellett

<i>Formális</i>	<i>Aktuális</i>	<i>Törzsben</i>
type T is private;	definit nem korlátozott	obj. létrehozás := = /=
type T(<>) is private;	(in)definit nem korlátozott	:= = /=
type T is limited private;	definit (nem) korlátozott	obj. létrehozás
type T(<>) is limited private	(in)definit (nem) korlátozott	

Korlátozott indefinit típus is megengedünk

generic

type T(<>) is **limited** private;

with function "<" (A, B: T) return Boolean is <>;

function Maximum (A, B: T) return T;

function Maximum (A, B: T) return T is

begin

if A < B then return B; else return A; end if;

end Maximum;

Példányosíthatom akár így is

```
with Maximum, Stacks;
procedure Max_Demo is
 package IStacks is new Stacks(Integer); use IStacks;
 function Smaller (A, B: Stack) return Boolean is
 begin
 if Is_Empty(B) then return False;
 else return Is_Empty(A) or else Top(A) < Top(B);
 end if;
 end Smaller;
 function S_Max is new Maximum(Stack, Smaller);
 ...
```


Sablon típusparaméterei

- ▣ Átlátszatlan típus (private + műveletek)
- ▣ Könnyítés a példányosításon, szigorítás a sablontörzs lehetőségein: (<>), limited, tagged, abstract
- ▣ A típus szerkezetére tett megszorítás: **típusosztály**

Típusosztályok használata (1)

generic

type Element is private;

type Index is (<>);

type Vector is array (Index range <>) of Element;

with function Op(A, B: Element) return Element;

Start: in Element;

function Fold (V: Vector) return Element;

Típusosztályok használata (2)

```
function Fold (V: Vector) return Element is
 Result: Element := Start;
begin
 for I in V'Range loop
 Result := Op(Result, V(I));
 end loop;
 return Result;
end Fold;
```


Szummázás
programozási tétel

Típusosztályok használata (3)

```
with Fold;
procedure Fold_Demo is
 type T is array (Integer range <>) of Float;
 function Sum is new Fold(Float, Integer, T, "+", 0.0);
 function Prod is new Fold(Float, Integer, T, "*", 1.0);

 ...
end Fold_Demo;
```

Néhány fontos típusosztály- megjelölés

- ▣ Egész típus
type T is range $\langle \rangle$;
- ▣ Diszkrét típus
type T is ($\langle \rangle$);
- ▣ Moduló, lebegőpontos, fixpontos, decimális
fixpontos
- ▣ Tömb, mutató, diszkriminációs,
származtatott, kiterjesztett

Mire jó a típusosztály

- ▣ A sablon törzsében használhatók a típusosztályra jellemző műveletek
  - Diszkrét: lehet tömb indextípusa
  - Tömb: indexelhető, van 'Range attribútuma
- ▣ A példányosításkor csak olyan aktuális paraméter választható
  - Integer
  - `type T is array (Integer range <>) of Float`

Ha a paraméter egy tömb típus

- Gyakran az elem- és az indextípus is paraméter
  - Persze ilyenkor az indextípus „($\langle \rangle$)” vagy „range $\langle \rangle$ ”
- Nem mindegy, hogy megszorított, vagy megszorítás nélküli indexelésű
  - type T is (Index range $\langle \rangle$) of Element;
  - type T is (Index) of Element;
  - nem feleltethetők meg egymásnak sem így, sem úgy
- Lehet többdimenziósnak is

Kétdimenziós, lebegőpontos

```
generic
```

```
 type Element is digits <>;
```

```
 type Index is (<>);
```

```
 type Matrix is array (Index range <>, Index range <>)
 of Element;
```

```
package Matrix_Arithmetics is
```

```
 function "*" (A, B: Matrix) return Matrix;
```

```
 ...
```

```
end Matrix_Arithmetics;
```


Sablonok csomagparamétere

```
generic
```

```
 with package Arithmetics is
```

```
 new Matrix_Arithmetics(<>);
```

```
 use Arithmetics;
```

```
function Inverse(M: Matrix) return Matrix;
```

- Példányosításnál az aktuális paraméter a `Matrix_Arithmetics` csomagsablonból létrehozott példány kell, hogy legyen

Sablon a sablonban

```
generic
 ...
package ...
 generic
 ...
 function ...
end;
```

- Sablonok egymásba ágyazhatók

```

generic
 type Element is private;
package Stacks is

 type Stack(Capacity: Positive) is limited private;

 procedure Push(S: in out Stack; Item: in Element);
 ...

 generic
 with procedure Process_Element(Item: in Element);
 procedure For_Each(S: in Stack);

private
 type Vector is array(Natural range <>) of Element;
 type Stack(Capacity: Positive) is record
 Last: Natural := 0;
 Data: Vector(1..Capacity);
 end record;
end Stacks;

```

```
package body Stacks is
```

```
 procedure Push(S: in out Stack; Item: in Element) is
 begin
```

```
 S.Last := S.Last + 1;
```

```
 S.Data(S.Last) := Item;
```

```
 end Push;
```

```
 ...
```

```
 procedure For_Each(S: in Stack) is
```

```
 begin
```

```
 for I in S.Data'First .. S.Last loop
```

```
 Process_Element(S.Data(I));
```

```
 end loop;
```

```
 end For_Each;
```

```
end Stacks;
```

```
with Stacks, Ada.Integer_Text_IO;
procedure Stack_Demo is

 package IStacks is new Stacks(Integer);

 procedure Put_Int(Item: Integer) is
 begin
 Ada.Integer_Text_IO.Put (Item, 0);
 end Put_Int;

 procedure Put_Stack is new IStacks.For_Each(Put_Int);

 S: IStacks.Stack(100);

begin
 IStacks.Push(S, 3);
 IStacks.Push(S, 66);
 IStacks.Push(S, 91);
 Put_Stack(S);
end Stack_Demo;
```

Iterátor

- ▢ Adatszerkezet bejárása (ciklussal)
- ▢ Minden elemmel csinálni kell valamit
- ▢ Külső iterátor
  - A ciklus a klienskódban van
  - Az adatszerkezet-objektumtól független iterátorobjektum
- ▢ Belső iterátor
  - A ciklus az adatszerkezet implementációján belül van
  - Az elemeken végzendő művelettel paraméterezett művelet
  - `Stacks.For_Each`

```
with Stacks;
procedure Stack_Demo is
 package IStacks is new Stacks(Integer); use IStacks;
 function Multiplicity(S: Stack; Pattern: Integer)
 return Natural
 is
 Counter: Natural := 0;
 procedure Compare(Item: in Integer) is
 begin
 if Item = Pattern then
 Counter := Counter + 1;
 end if;
 end Compare;
 procedure Compare_All is new For_Each(Compare);
 begin
 Compare_All(S);
 return Counter;
 end Multiplicity;
begin ... end Stack_Demo;
```

Rekurzív alprogramsablon

```
function Fold_R (V: Vector) return Element is
begin
 if V'Length = 0 then return Start;
 elsif V'Length = 1 then return V(V'First);
 else return Op(V(V'First),
 Fold_R(V(Index'Succ(V'First) .. V'Last))
);
 end if;
end Fold_R;
```

□ Folding from the right

„Egyke”

```
generic
 type Element is private;
 Max: in Positive := 1024;
package Stack is
 procedure Push(X: in Element);
 procedure Pop(X: out Element);
 function Top return Element;
 function Is_Empty return Boolean;
 ...
end Stack;
```

Lehet több is belőle

```
with Stack;
procedure Egyke_Demo is
 package V1 is new Stack(Integer, 10);
 package V2 is new Stack(Float);
 package V3 is new Stack(Float);
begin
 V1.Push(3); V2.Push(3.0); V3.Push(V2.Top);
end Egyke_Demo;
```

- Fordítási időben meghatározott számú verem létrehozására

Függelék: típusosztályok jelölése

- ▣ Diszkrét típus `type T is (<>);`
- ▣ Előjeles egész `type T is range <>;`
- ▣ Moduló típus `type T is mod <>;`
- ▣ Lebegőpontos `type T is digits <>;`
- ▣ Fixpontos `type T is delta <>;`
- ▣ Decimális fixpontos `type T is delta <> digits <>;`
- ▣ Korlátozott, indefinit, *jelölt, osztályszintű, absztrakt, nem dinamikusra mutató*
- ▣ Definit tömb, indefinit tömb, *álneves elemű tömb, diszkriminánsos, mutató, konstansra mutató, származtatott, kiterjesztett*